

[Hans Hækkerup.]

nisteren deler ønsket om, at disse bestræbelser må lykkes.

Om pasloven vil jeg gerne gøre nogle enkelte bemærkninger. Som allerede sagt deler jeg ministerens ønske om at få skilt bestemmelserne om pas til danske statsborgere fra fremmedloven, men jeg bemærker mig ligeledes, at den højtærede minister ikke har gennemført delingen konsekvent, idet der stadigvæk i udlændingeforslaget findes bestemmelser, der angår danske statsborgere, nemlig i §§ 11, 13 og 16, og jeg vil gerne bede den højtærede minister overveje, om det ikke var det rigtigste at klare problemet på den måde, at samtlige bestemmelser vedrørende danske statsborgere samles i pasloven.

Når ministeren i bemærkningerne til forslaget om paslov siger, at man har ønsket at undgå, at enslydende bestemmelser blev optaget i de to lovforslag, vil jeg gerne dertil bemærke, at det sker jo alligevel; det har den højtærede minister ikke kunnet undgå, idet § 1, stk. 1, i begge lovforslag er enslydende. Dertil kommer, at paslovens §§ 4, 6 og 7 er enslydende med udlændingelovens §§ 18, 21 og 22, og derfor vil jeg altså bede ministeren overveje, om man ikke skal gøre skridtet fuldt ud og samle bestemmelserne om danske statsborgere i pasloven.

Til enkeltheder i forslaget har jeg kun få bemærkninger. Jeg er enig med den højtærede minister i, at det må være at foretrække i selve loven at optage bestemmelserne om politiets adgang til at nægte udstedelse af pas fremfor at have det stående i den kongelige anordning. Jeg er også enig med ministeren i, at man må søge at begrænse den beføjelse, politiet her har, i det omfang, det er forsvarligt.

Det nye i lovforslaget er jo bestemmelsen i § 2, stk. 2, hvorefter en borger, der føler sig tilsidesat ved politiets foranstaltning, kan gå til domstolene. Jeg kan godt se, at gode principielle grunde taler for, at borgerne bør have den beskyttelse, der ligger i at kunne gå til domstolene for at få tilsidesat politiets administrative skøn, men jeg vil gerne føje til, at det for mig er et spørgsmål, hvor megen praktisk betydning det har. Jeg vil nemlig være tilbøjelig til på forhånd at regne med, at domstolene i mangfoldige tilfælde må bøje sig for det politimæssige skøn, hvor der er tale om et skøn, f. eks. når det drejer sig om, hvorvidt der er føje til at antage, at den pågældende vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller ved for-

bliven i udlandet. Det skøn vil blive anlagt af politiet, og i mange tilfælde regner jeg med, at det må domstolene følge. Derfor ved jeg ikke, hvor megen praktisk betydning bestemmelsen har, men på forhånd stiller vi os velvilligt, fordi tanken i sig selv er tiltalende.

Vedrørende § 3 vil jeg finde det rigtigst, at vi i udvalget drøfter, om denne bemyndigelsesbestemmelse skal opretholdes. Jeg har på forhånd det indtryk, at disse såkaldte hotelleder ikke har så forfærdelig megen interesse, og jeg har også det indtryk, at man mange steder slet ikke anvender dem.

Dernæst vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om forslaget til lov om udlændinges adgang til landet. Jeg vil gerne understrege, at denne lov har betydning for mange mennesker. Såvidt mig bekendt er der i øjeblikket af udlændinge her i landet med opholds- og arbejdstilladelse ca. 30 000, som altså omfattes af denne lov, og af dem er små 9 000 fra de andre nordiske lande. Tallet er i de senere år faldet noget. Det var i 1947 godt 33 000, heraf ca. 11 000 fra de andre nordiske lande. Men det er klart, at når det drejer sig om så stort et antal mennesker, er det meget vigtigt, at man i det omfang, man kan, betrygger deres retsstilling. I det omfang man kan — dermed mener jeg, hvor det ikke kommer i strid med berettigede danske interesser. Den højtærede minister har ret i at understrege i bemærkningerne til lovforslaget, at den såkaldte asylret ikke er en ret for den enkelte udlænding, men en ret for herbergsstaten. Men når det er sagt, bør det tilføjes, at for en kulturstat må det være en selvfølge, at de fremmedes retsstilling betrygges i det omfang, det er muligt.

Jeg har med glæde noteret mig, at den højtærede minister er blevet stående ved den ordning, vi har i øjeblikket, nemlig at ansvaret ligger hos ministeren. Det gør jeg med så meget mere glæde, som dette falder i tråd med de betragtninger, jeg på mit partis vegne fremsatte ved sagens behandling i 1947. Jeg anser det for rigtigst, at ansvaret for disse sager ligger hos ministeren med det parlamentariske ansvar, ministeren har. Selvfølgelig kan spørgsmålet ordnes på den måde, det er sket f. eks. i Sverige, hvor jeg iøvrigt forstår at man er meget tilfreds med det system, man har. Der opererer man med en udlændingekommission på 9 medlemmer, hvoraf de 3 er valgt af rigsdagen. Denne kommission træffer endelig afgørelse i spørgsmål om alle opholds- og arbejdstilladelser. Derimod skal kommissionen, hvor det drejer